

LÄHIKUVA

2–3/2024 • 37. vuosikerta

ISSN 2343-399X

LÄHIKUVA on audiovisuaaliseen kulttuuriin keskittyvä, neljästi vuodessa ilmestyvä tieteellinen refereerijulkaisu, joka on avoin kirjoitusfoorumi kaikille.

JULKAISIJAT

Lähi kuva-yhdistys ry:n jäsenet sekä
Lähi kuvan kannatusyhdistys:

Suomen Elokuvatutkimuksen Seura ry
Turun elokuvakerho ry
Varsinais-Suomen elokuvakeskus ry

Mediatutkimus, Turun yliopisto

TOIMITUS

Päätoimittajat

Maiju Kannisto ja Mari Pajala
maiju.kannisto@utu.fi – mari.pajala@utu.fi

Toimitussihteeri

Antti Lindfors antti.lindfors@helsinki.fi

Numeron 2–3/2024 vastaavat toimittajat
Riina Haanpää, Simo Laakkonen, Rami Mähkä ja
Marika Österlund

Toimituskunta

Outi Hakola outi.hakola@uef.fi
Kaisa Hiltunen kaisa.e.hiltunen@jyu.fi
Heidi Kosonen heidi.s.kosonen@jyu.fi
Rami Mähkä rami.mahka@utu.fi
Niina Oisalo niina.oisalo@utu.fi
Antti Pönni antti.ponni@metropolia.fi
Minna Rainio minna.rainio@gmail.com
Tommi Römpötti tommi.rompotti@utu.fi
Laura Seppälä laura.seppala@tuni.fi

Ulkoasu: Päivi Valotie

Kannen kuva: Yhdysvaltalaisen sukellusveneen
tähtystäjä tarkkailee horisonttia toisen maailmanso-
dan aikana. Kuva: National Museum of the US Navy.
Wikimedia Commons.

TOIMITUKSEN OSOITE

Lähi kuva c/o Varsinais-Suomen elokuvakeskus
Uudenmaankatu 1, 20500 Turku

<https://journal.fi/lahikuva>

LÄHIKUVAN aiempia, painettuja numeroita
myy Tiedekirja ja Lähi kuva-yhdistyksen sihteeri
Päivi Valotie: paivi.valotie@utu.fi

Lähi kuvan tekstiaineistoja koskee avoimen julkaisemisen
lisenssi Creative Commons Attribution 4.0 International
(CC BY 4.0). Lisenssin ulkopuolelle on rajattu Lähi kuvassa
julkaistut kuvat, joiden kohdalla noudatetaan alkuperäisen
teoksen käyttö- ja tekijänoikeuksia.

SISÄLLYS

Pääkirjoitus

Riina Haanpää, Simo Laakkonen, Rami Mähkä ja Marika Österlund
Sotia medioiden välittämänä 3

Artikkelit

Noora Kotilainen
Vallitseva kuva – häviävä ääni:
Butsan verilöylyn mediatodistaminen 10

Anssi Männistö
Ukrainan puolustusministeriön videoviestinnän käyttö,
keinot ja uudet muodot 28

Veera Ojala
Kylmästä sodasta kuumaan:
Tšernobylin suojavyöhykkeen merkityksestä sodan ajan
uutisoinnissa neljän Ukrainan tiedeyhteisön jäsenen kokemana 50

Riku Kauhanen ja Olli Kleemola
Mustavalkoinen, sinikeltainen, sinivalkoinen:
suomalaiset toisen maailmansodan valokuvat Ukrainan
sodan some- ja meemimaisemassa 70

Rami Mähkä ja Damon Tringham
It Happened Here ja Kolmannen valtakunnan visuaalinen ja
temaattinen vetovoima 89

Petri Saarikoski
"Ja taivaalta satoi öljyä..."
– *Merijalkaväen mies* ja Persianlahden sota tavallisen
rintamamiehen kokemana 108

Virpi Vairinen
Katastrofien videotaide Don DeLillon romaanissa *Nolla kelviniä* 126

Katsaukset

Liia-Maria Raippalinn, Suvi Mononen, Pasi Ikonen,
Turo Uskali, Markus Mykkänen ja Antero Holmila
Kohti emotionaalista totuutta: Venäjän–Ukrainan sodan
visuaalinen journalismi suomalaisessa mediassa 143

Laura Seppälä
Neuvostoarmeijan representaatiot ja vihollisen mekaaninen
dehumanisaatio suomalaisissa toista maailmansotaa
kuvaavissa 2000-luvun sotaelokuvassa 150

Näkökulmat

Kaspero Kainulainen
Snuffia todellisuudesta: Ukrainan sodan ääri väkivallan
videotaltiointit Combat Footage UKR -Telegram-kanavalla 160

Katriina Heljakka
Tuhon tuojat, lohdun luoajat: lelu sodan kuvastossa 168

Haron Walliander ja Rami Mähkä
Suomen sisällissota *Wars Across the World: Finland 1918*
-videopelissä 177

Kirja-arviot

Jaana Semeri ja Leena Virtanen (2023) *Neitoperhot ja pahan-
hautojat: naiset tekevät elokuvia* (Kati Aakkonen) 185

Abstraktit – Abstracts 188